

Sochaczew - gmina miejska

Urząd Miejski w Sochaczewie
ul. 1 Maja 16,
96-500 Sochaczew

Gmina Miasto Sochaczew jest jednym z najstarszych miast na Mazowszu o ponad 800-letniej historii (z 1221 r. pochodzi pierwsza pisemna wzmianka mówiąca o Sochaczewie jako siedzibie kasztelani). To ponadto stolica liczącego prawie 85 tysięcy mieszkańców powiatu. Miasto jest usytuowane w zachodniej części województwa, położone jest w pobliżu trzech większych aglomeracji: Warszawy, Płocka i Łodzi. Sochaczew położony jest na europejskich szlakach komunikacyjnych, co zapewnia mu dogodne warunki rozwoju. Przez miasto przebiega międzynarodowa trasa Berlin-Moskwa, którą można pokonać samochodem i pociągiem. Sochaczew umiejscowiony jest też przy międzynarodowej magistrali kolejowej relacji Warszawa-Poznań, a ze stacji dostępne są liczne bezpośrednie połączenia do dużych miast (m.in. Torunia, Lublina, Szczecina). Liczba ludności na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 32 788 osób.

W Sochaczewie działa kolej wąskotorowa, która od 1984 roku pełni wyłącznie funkcje muzealne (przejazdy zabytkową koleją stanowią atrakcję turystyczną). W pobliżu Sochaczewa planowana jest budowa węzła transportowego, który zintegruje transport lotniczy, kolejowy i drogowy – Centralny Port Komunikacyjny. W ramach tego projektu ma zostać wybudowany Port Lotniczy „Solidarność”. W pobliżu miasta planowana jest budowa trasy szybkiego ruchu (część obwodnicy Warszawy). W podobnym śladzie ma przebiegać kolej szybkiego ruchu. Miasto leży w niedalekiej odległości od malowniczych terenów Puszczy Kampinoskiej, Puszczy Bolimowskiej i leśnych terenów gminy Młodzieszyn. Miejscowość rozciąga się z południa na północ wzdłuż prawego brzegu rzeki Bzury. Wszystkie te czynniki stwarzają dogodne warunki do odpoczynku oraz turystyki pieszej i rowerowej.

Układ przestrzenny Sochaczewa potwierdza jego średniowieczne korzenie. Wyraźnie wyróżnia się wzgórze zamkowe (dawniej: ośrodek administracyjny książąt mazowieckich), stanowiące samodzielny element krajobrazu. Miasto rozwijało się wokół prostokątnego rynku, który przez stulecia pełnił funkcje targowe. Obecnie jest to część reprezentacyjna i rekreacyjna miasta – powstał skwer miejski z punktami gastronomicznymi, ławkami i fontanną. W jednej z pierzei zlokalizowany jest budynek dawnego ratusza (dziś: siedziba Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą), w kolejnej – kościół parafialny. Pozostałe dwie pierzeje, południowa i północna, zostały zniszczone w trakcie wojen

i nigdy nie zostały odbudowane. Struktura budowlana średniowiecznego miasta tworzyła geometryczną siatkę ulic. W Sochaczewie ww. struktura została dość dobrze zachowana, mimo iż miasto rozrastało się w swych granicach, dobudowano nowe części oraz rozszerzono o kilka dawniej odrębnych miejscowości (np. Trojanów, Boryszew, Chodaków). Przez to Sochaczew ma dziś nieco nietypowy (tj. wydłużony i wąski) kształt.

Obecnie miasto zajmuje obszar ok. 26,19 km², z czego: 51 % terenu miasta zajmują użytki rolne, 39 % tereny zabudowane i zurbanizowane, 4,8 % grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione, 2,9 % grunty pod wodami, a nieużytki 2,3 %. Na terenie miasta przeważa zabudowa jednorodzinna lub niska zabudowa wielorodzinna. W mieście swą siedzibę mają m.in. szpital powiatowy, sąd rejonowy, komenda powiatowa policji, straży pożarnej, placówki pomocy społecznej. W pobliskich Bielicach stacjonuje jednostka wojskowa. Sochaczew to rozbudowana oferta edukacyjna: przedszkoli, szkół podstawowych, średnich, prywatnej uczelni wyższej, a także Państwowej Szkoły Muzycznej. W mieście działają dwa muzea: Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą oraz Muzeum Kolei Wąskotorowej. Szeroką ofertę dla mieszkańców zapewnia Sochaczewskie Centrum Kultury oraz Miejska Biblioteka Publiczna. W ramach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji funkcjonują dwa stadiony, dwie hale sportowe oraz pływalnia „Orka”.¹

1. Rozwiązania Smart City w gminie miejskiej Sochaczew

1.1. Bezpieczeństwo: System monitoringu miejskiego

Monitoring miejski składa się z 38 kamer, z czego: 14 rozmieszczonych jest na ulicach miasta, 4 kamery na wzgórzu zamkowym, 20 kamer obejmuje rejon plaży miejskiej, bulwarów, amfiteatr i park miejski.

W bieżącym roku zostanie rozbudowany monitoring wizyjny miasta o kamery mobilne i fotonapki, które zostaną zainstalowane w wyznaczonych punktach miasta nieobjętych monitoringiem, co przyczyni się to do identyfikacji osób:

- w celu zminimalizowania ilości miejsc, gdzie dochodzi do działań niepożądanych ze strony mieszkańców oraz osób, które do miasta lub na jego obrzeżach tworzą dzikie wysypiska;
- problem wylewania nieczystości ciekłych do studzienek kanalizacyjnych oraz zbiorników wodnych;
- w okolicach szkół i placów zabaw, gdzie dochodzi do aktów dewastacji infrastruktury;
- innych zachowań niedozwolonych.

1.2. Infrastruktura: Aktywne przejścia dla pieszych

W zakresie nowoczesnych rozwiązań w obszarze infrastruktury, w mieście Sochaczew zostały wykonane inteligentne (aktywne) przejścia dla pieszych, składające się z takich elementów jak:

- białe pasy na czerwonym tle;
- ostrzegawcze lampy nad znakiem pionowym D-6;
- ledowe oświetlenie przejścia;
- detektory ruchu;
- szafy sterowania.

Stosując takie elementy, przejście przez jezdnię dla pieszych jest bezpieczniejsze z uwagi

na fakt, że: kierowcy zwalniają przed przejściem i są bardziej uważni, rzadziej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji, piesi krócej czekają na przejście na drugą stronę jezdni. Przejścia wykonano w następujących lokalizacjach miasta Sochaczew:

1. ul. Licealna – 1 przejście (droga gminna będąca w zarządzie Burmistrza Miasta Sochaczew);
2. ul. 15 Sierpnia – 2 przejścia (droga gminna będąca w zarządzie Burmistrza Miasta Sochaczew);
3. ul. Traugutta – 1 przejście (droga gminna będąca w zarządzie Burmistrza Miasta Sochaczew);
4. ul. Staszica – 2 przejścia (droga powiatowa będąca w zarządzie Powiatowego Zarządu Dróg w Sochaczewie);
5. ul. F. Chopina – 1 przejście (droga wojewódzka będąca

¹ Na podstawie materiału przekazanego w dniu 09.03.2023 r. przez Urząd Miejski w Sochaczewie

w zarządzie Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich);

6. ul. Trojanowska – 1 przejście (droga powiatowa będąca w zarządzie Powiatowego Zarządu Dróg w Sochaczewie).

1.3. Kultura: Nowoczesne rozwiązania w obszarze kultury

Sochaczewskie Centrum Kultury – jako jednostka podległa miastu Sochaczew, regularnie prowadzi interaktywne wystawy sztuki na kanale SCK Life w serwisie youtube oraz fanpage'u facebookowym należącym do tej jednostki. Tak jak wystawy tradycyjne, są one wcześniej zapowiadane, a możliwość dostępu do nich rozpoczyna się punktualnie we wskazanym użytkownikom czasie, podobnie jak ma to miejsce w przypadku wystaw tradycyjnych.

Ten sposób prezentacji wystaw umożliwia dostęp do nich osobom, które nie mogą udać się do Sochaczewskiego Centrum Kultury ze względu na znaczną odległość, stan zdrowia itp. oraz umożliwiają podziwianie wystaw w dniach i godzinach poza okresem pracy SCK.

W ramach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sochaczewie funkcjonuje Wypożyczalnia Academica. To Cyfrowa Wypożyczalnia Publikacji Naukowych, posiadająca w swojej bazie ponad 2 miliony zdigitalizowanych dokumentów z zasobów Biblioteki Narodowej.

Najnowsze publikacje naukowe, w tym również wydania podręczników akademickich, monografie, czasopisma specjalistyczne, teksty źródłowe, skrypty i zbiory specjalne.

Dostęp do wypożyczalni możliwy jest ze specjalnego stanowiska w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sochaczewie. System Biblioteczny Mateusz to interaktywny katalog biblioteczny, do którego dostęp użytkownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej mają we własnych domach. System pozwala na sprawdzenie czy dana publikacja znajduje się w zasobach biblioteki, czy jest aktualnie dostępna, jak długi jest czas oczekiwania na jej dostępność oraz pozwala na rezerwację wybranych tytułów. Dodatkowo system „Mateusz” daje możliwość prolongaty wypożyczonych książek.

1.4. Nauka i edukacja: Interaktywne monitory

W zasobach szkół podstawowych miasta Sochaczew znajdują się monitory interaktywne umieszczone w salach ogólnodostępnych oraz oddane są do dyspozycji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Bez względu na docelowe przeznaczenie tych urządzeń należy podkreślić, że dają one uczniowi i nauczycielowi wiele możliwości – zarówno w czasie godzin objętych realizacją podstawy programowej, zajęć pozalekcyjnych, jak i w podczas zajęć dedykowanych, przeznaczonych na terapię. Dzięki różnorodnym programom komputerowym uczniowie zdobywają i doskonalą swoje kompetencje. Monitory wspierają działania nauczycieli w działaniach wychowawczych i terapeutycznych. Są jednym z najsukursniejszych środków utrzymania koncentracji przez dłuższy czas, co bezpośrednio wpływa na wzrost efektów uczenia się i nauczania. Bardzo istotną cechą tej pomocy dydaktycznej jest to, że stwarza ona szerokie możliwości wykorzystywania na różnego rodzaju zajęciach w każdej grupie wiekowej.

Nie bez znaczenia, zwłaszcza w przypadku sal, (prowadzona jest w nich terapia, w tym terapia logopedyczna), które ze swej natury mają małą (w porównaniu z tradycyjnymi salami lekcyjnymi) kubaturę jest to, że monitor interaktywny wyświetla obraz przez matrycę LCD, podczas gdy na tablicy interaktywnej obraz powstaje na skutek odbicia światła na jej powierzchni. Zatem, zważywszy na ograniczoną przestrzeń, eliminowana jest konieczność instalowania nadmiarowego, dodatkowego urządzenia (rzutnika multimedialnego). Warte podkreślenia jest również fakt, że urządzenia te pozwalają na wyświetlanie materiałów filmowych (obrazów dynamicznych) w każdej rozdzielczości, np. z materiałami przygotowanymi do lekcji z wykorzystaniem tablicy interaktywnej i projektora czy starymi filmami, dowolnymi programami i stronami internetowymi. Dzięki zaimplementowanej technologii dotykowej, każdy wyświetlany element: filmy, zdjęcia, schematy, rysunki czy strony internetowe, może stać się tłem, na które uczeń i nauczyciel nanosi notatki. Ponadto należy podkreślić, że urządzenie to jest w istocie komputerem, i jako takie oferuje interfejs responsywny, przystosowany do obsługi za pomocą dotyku. W efekcie - uczniowie i nauczyciele

mogą korzystać m. in. z większych przycisków, wsparcia dla gestów i szeregu innych usprawnień, istotnych zwłaszcza w przypadku pracy z uczniem z dysfunkcjami układu ruchu, czy wzroku.

W przypadku uczniów i dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które doświadczają szeregu trudności w funkcjonowaniu w rzeczywistości szkolnej, zwłaszcza przy dobrych lub nawet ponadprzeciętnych możliwościach intelektualnych, wymieniony środek dydaktyczny pozwala na opanowanie w zadowalającym stopniu technik szkolnych, wiadomości i umiejętności, które stawia przed nimi edukacja (pisanie, czytanie, liczenie, zapamiętywanie materiału dydaktycznego, a także przewyższanie zaburzeń sfery emocjonalno-społecznej). Jest to zwłaszcza istotne w przypadku tych z nich, u których obserwuje się nieharmonijny rozwój psychofizyczny z jednoczesnym występowaniem deficytów funkcji percepcyjno-motorycznych.

Z uwagi na trudności edukacyjne, brak sukcesów szkolnych czy obniżoną motywację do nauki, uczniowie nie zawsze chętnie uczestniczą w zajęciach specjalistycznych, gdyż wymaga to od nich dodatkowego zaangażowania i mierzenia się z problemami. Okazuje się jednak, że wykorzystanie monitorów interaktywnych wpływa w znaczący sposób na usprawnianie koordynacji wzrokowo-ruchowej, poprzez zaangażowanie ucznia w działania polegające na manipulowaniu, przesuwaniu elementów, pisaniu czy rysowaniu, które są kluczowe dla umiejętności prawidłowego pisania. Ponadto, poprzez trening ręki i oka, poprawę koncentracji uwagi – skupianie uwagi na obserwowanych na monitorze materiałach, a także możliwość wpływania na ich kształt, formę - obserwuje się wydłużenie koncentracji, co przynosi wymierne skutki edukacyjne w postaci wzrostu osiągnięć szkolnych dzieci, usprawnianie funkcji wzrokowo-przestrzennych, kluczowych z kolei w procesie uczenia się matematyki, a także rozwijanie funkcji poznawczych: pamięci, uwagi, koncentracji, myślenia logiczno-arytmetycznego, wnioskowania. Wszystkie one mogą być usprawniane dzięki zabawom z monitorem interaktywnym. Wszelkie formy gier pamięciowych np. memory, zapamiętanie ciągu obrazków czy słów oraz zabawy połączone z manipulacją na ekranie, stanowią okazję do przyjemnego usprawniania funkcji de-

ficytowych, wspieranie motywacji do wysiłku poznawczego.

Nie do przecenienia jest również towarzyszący użytkowaniu tego środka dydaktycznego aspekt wychowawczy - radząc sobie z porażką, frustracją, rywalizując w bezpiecznych warunkach, uczniowie i wychowankowie nabierają umiejętności radzenia sobie z różnymi stanami emocjonalnymi i zyskują wiedzę nt. strategii rozwiązywania sytuacji trudnych. Ponadto praca ta rozwija zdolności współpracy z rówieśnikami, uczy czekania na swoją kolej, a także komunikowania się w sposób zrozumiały dla otoczenia.

Mówiąc o korzyściach płynących z wykorzystania monitorów interaktywnych w pracy z uczniami, warto również podkreślić ich znaczenie dla nauczyciela, ponieważ również on podlega procesom uczenia się. Rozwija się u niego kreatywność, kształtuje lepsze relacje z uczniami, a prowadząc z nimi ćwiczenia sam usprawnia swój mózg.²

2 Ibidem

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r.
Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA.
Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej.

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego,
ul. Zielona 18, Łódź 90-601
Sekretariat tel. +48 42 633 10 70
e-mail: sekretariat@nist.gov.pl
